

Aan :

T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders, zienswijze herindelingsontwerp
Postbus 190
1230 AD Loosdrecht

De Kreek 4

1231NN Loosdrecht

Tel 06-15027628

7 februari 2025

Betreft: Zienswijze Herindelingsontwerp Wijdemereren-Hilversum

Z.80442/D.428325 11 december 2024

Geen draagvlak voor een vrijwillige fusie van Wijdemereren met Hilversum

Geachte dames en heren,

Met deze zienswijze geef ik mijn visie over het Herindelingsontwerp Wijdemereren-Hilversum Z.80442/D.428325 11 december 2024.

De zienswijze is opgebouwd uit

- 1) Voorgeschiedenis
- 2) Proces
- 3) Wettelijke kaders
- 4) Inhoud
- 5) Conclusie

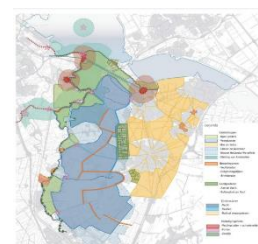
1. Ahri's en Rapporten

Voorgeschiedenis

De Gedeputeerde Staten van Noord Holland besluit op 7 februari 2017 een procedure te starten als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) in de Gooi- en Vechtstreek (brief 94581 0/94884, bijlage). Een jaar later, 21 november 2018, maakt het bestuur van Noord-Holland bekend dat de gemeentelijke herindelingsprocedure in de Gooi en Vechtstreek is gestopt (brief dd 23 november 2018 kenmerk 305888/114). Het bestuur heeft dit besluit genomen naar aanleiding van het concept-beleidskader herindeling 2018 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betekent dat Huizen, Laren, Blaricum, Hilversum en Wijdemereren niet langer verplicht moeten fuseren.

Intussen hebben de fracties van CDA, DorpsBelangen, VVD en D66 in de gemeenteraad van Wijdemereren een akkoord gesloten over de vorming van een college voor de komende bestuursperiode 2018-2022 'Sterke dorpen, regionaal verbinden', april 2018. De gemeente Wijdemereren zet in op de vorming van één gemeente Gooi en Vecht binnen 10 jaar. Alle tussenvormen van een fusie sluiten ze uit. <https://www.dorpsbelangen.nu/wp-content/uploads/2021/10/Bestuursakkoord-2018-2022.pdf>

Gemeenteraden Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemereren gaan aan de slag met een regionale samenwerkingsagenda 2019-2022 'Voor inwoners, met elkaar'. De aanwezigheid van zowel bos en heide als de waterrijke natuur rondom het

Naardermeer en het plassengebied kenmerkt het landschap van Gooi en Vechtstreek. De 'groene' en 'blauwe' natuurwaarden zijn terug te zien in onder meer de Gooise stuwwal, de vechtweiden, de voormalige Zuiderzeekust en de veenplassen. <https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2019/04/Regionale-samenwerkingsagenda-2019-2022.pdf>. Het plaatje toont dat de noordelijke grens van Gooi en Vecht bos en heide en de waterrijke natuur niet ophoudt bij Wijdemereren / Hilversum.

Bij de Gemeenteraadsverkiezingen Wijdemereren 2022-2026 stemden 5.578 inwoners op een Dorps/ Lokale Partij, 48 % van het totaal stemmen (11.560). 10 raadsleden behaalde een zetel op basis van een vertrouwen in het voortbestaan van de gemeente Wijdemereren.

De coalitie van De Lokale Partij, PvdA-GroenLinks en VVD start op 17 juni 2022 "vol goede moed en met maximale inzet een nieuwe bestuurlijke samenwerking. De opgaven zijn groot. Maar de wil om de gemeente op een goede en verantwoorde manier naar 2026 te leiden is groot. <https://pvda-groenlinks-wijdemereren.nl/wp-content/uploads/2022/06/Coalitieakkoord-Plus-2022-2026-dd-8-juni-2022.pdf>

2. Van het kastje naar de muur

Proces

Nog geen jaar later (mei 2023) gaan fractie voorzitters, burgemeester, wethouders en griffier van de gemeente Wijdemereren in gesprek met Mevrouw Zaal gedeputeerde Provincie Noord Holland over de toekomst van Wijdemereren.

De fractievoorzitters bieden op 3 juli 2023 een initiatiefvoorstel aan om te komen tot een bestuurlijke fusie van de gemeente met een andere gemeente in de regio, met als streefdatum 1 januari 2026 of zoveel eerder als mogelijk blijkt (voorgenomen besluit). Het eigen voorstel, feitelijk de gemeente Wijdemereren op te gaan heffen, wordt in de gemeenteraad van Wijdemereren op 12 juli 2023, aangenomen. De raad zal in september 2023 met inwoners, bedrijven en instellingen in gesprek te gaan over dit voorgenomen besluit.

De inwoners van Wijdemereren worden voor een voldongen feit gesteld van een op handen zijnde fusie.

Uit resultaten inwoners bijeenkomsten september 2023 (uit Toekomstperspectief en voorgenomen bestuurlijke fusie september 2023): Slechts een klein percentage (1 à 3%) van de inwoners is naar deze bijeenkomsten is gekomen. Zij laten weten:

Ook in de verkiezingsprogramma's stond hier niets over. Waarom is er niet gekozen voor een voorzichtig/langzamer traject waarbij eerst de risico's in kaart worden gebracht? Of waarom is niet gekozen voor een ambtelijke fusie, waarbij Wijdemereren eerst bij activiteiten die veel kennis, geld en tijd kosten, gaat samenwerken met een gemeente die dat onderdeel al wel goed op de rit heeft staan? Later kan dan alsnog gekozen worden voor een bestuurlijke fusie.

Inwoners vinden dat er veel onduidelijk is over de huidige situatie. Is het echt zo slecht gesteld met de huidige financiële situatie van de gemeente?

Aangegeven wordt dat het bij burgerparticipatie om meer gaat dan iets te mogen zeggen over details, terwijl het belangrijkste besluit al is genomen. Veel van de aanwezige inwoners willen gewoon geen fusie en vragen daarom om een referendum onder inwoners, om hiermee de mening van inwoners te peilen. Aanwezigen hebben geen vertrouwen in een fusie. Ze vragen zich daarom af wat deze fusie eigenlijk oplost, en of daarna de problemen opgelost zijn. In veel dorpen wordt opgemerkt dat grootschaligheid niets oplost. Een aantal inwoners geeft expliciet aan dat de genoemde problemen niet alleen de problemen van Wijdemereren zijn, maar van de samenleving in het algemeen en dat deze ook bij andere gemeenten spelen. Inwoners wonen prettig in het dorp waar ze wonen. Vaak werken ze ook in het dorp of in de omgeving. Ook zijn ze over het algemeen tevreden met de voorzieningen in hun dorp, ook als die niet optimaal zijn. Men heeft er mee leren leven en accepteert de situatie. Uitzondering vormt het slechte openbaar vervoer in veel dorpen, waardoor sommige

dorpen alleen bereikbaar zijn met de auto. Inwoners maken zich zorgen dat door een bestuurlijke fusie verenigingen en/of basisscholen uit hun dorp zullen verdwijnen. Ook het voortbestaan van de bibliotheek wordt genoemd.

Er is ook een enquête online gezet. Daaraan hebben 1394 inwoners deelgenomen.

Als er gevraagd wordt naar mogelijke voordelen van fuseren. Genoemd wordt een sterkere gemeente (beleidsvorming, politieke besluitvorming en uitvoering) (51%), waarschijnlijk lagere kosten per huishouding/bedrijf (48%) en een betere dienstverlening vanuit de gemeente (45%). Echter nadelen van een fusie overheersen: Respondenten zijn met name bang dat door een fusie ze als dorpen minder invloed op het beleid van een nieuwe gemeente krijgen (76%), de afstand tussen inwoners en ambtenaren en gemeentebestuur te groot wordt (64%) en dat ze zich minder betrokken voelen bij de nieuwe gemeente (64%).

De inbreng van inwoners opgedaan tijdens informatie avonden en enquête wordt gebruikt voor de 'uitgangspunten nodig om te komen tot keuzes voor verder gesprek met mogelijke fusiepartners'. Zonder dat de inwoners op voorhand van dit doel van de consultatie op de hoogte gesteld zijn. Het definitieve besluit was op dat moment immers niet genomen.

Waarom zijn de inwoners niet ruim voor 3 juli geïnformeerd en waarom moest er in het diepste geheim over dit onderwerp in achterkamertjes vergaderd worden? Deze vraag wordt stelselmatig door burgemeester Larson afgedaan met 'dat inspraak tot te veel emoties' bij de inwoners van Wijdmeren zou leiden. Wat hebben wij aan een burgemeester die alle inwoners van haar gemeente categorisch als emotioneel kenmerkt? Wat hebben we aan raadsleden die dat door te zwijgen beamen?

Tijdens de commissie vergadering, 3 oktober spreken 7 (+1) inwoners zich uit tegen het besluit om te gaan fuseren. Er is niet één voorstander bij. Deze ondubbelzinnige zienswijzen negeert de raad. Op 5 oktober 2023 bekrachtigd de raad van Wijdmeren het besluit van 12 juli 2023 te willen komen tot een bestuurlijke fusie van de gemeente Wijdmeren met een of meerdere gemeenten. Het college wordt gevaagd verkennende gesprekken te voeren met de omliggende gemeenten.

Het algemeen bestuur van Regio Gooi en Vechtstreek laat intussen weten dat Wijdmeren voelt als familie en dat de Gooi en Vechtstreek zonder de inwoners van Wijdmeren niet meer hetzelfde is. Wij willen ons dan ook sterk maken om de gemeente Wijdmeren te behouden voor onze regio schrijven ze (brief 14 december 2023).

In het kader van participatie worden de inwoners van Wijdmeren 25 mei 2024 uitgenodigd voor een bijeenkomst over de herindeling. Een hooguit een 50tal inwoners is aanwezig. Tijdens de bijeenkomst krijgen de inwoners uit Wijdmeren de mogelijkheid om 'algemene opmerkingen, maar ook reflecties en suggesties' mee te geven op drie herindelingsvarianten:

a. Herindeling met Gooise Meren; b. Herindeling met Hilversum; c. Opsplitsing van Wijdmeren over Gooise Meren en Hilversum. Meerdere aanwezigen suggereren een fusie met zowel Gooise Meren als Hilversum, waarom is dat geen optie? Een terechte vraag. Immers de opdracht van de raad aan het college is een fusie met een of meer gemeenten te onderzoeken.

Opnieuw is het duidelijk dat de inwoners zich in het fusie traject buiten gesloten voelen. En twijfelen aan het bestaansrecht van de dorpen na een fusie. Voor de inwoners van Wijdmeren is het niet bekend wat de fusie gaat opbrengen. Waar zijn de bewijzen dat de fusie nodig is? En welke concrete problemen worden opgelost wanneer wij gaan fuseren?

Verzwakt college

Het is juli 2024, raad en college van Wijdmeren zijn op het moment dusdanig verzwakt dat men kan spreken van een demissionaire status. Vier wethouders zijn opgestapt, twee burgermeesters verdwenen en twee leden van de grootste partij zijn uit deze partij gestapt.

Desondanks neemt deze raad op 10 juli raadsvoorstel aan ingediend door de stuurgroep herindeling Principebesluit herindeling Wijdmeren-Hilversum. Onderdeel van het besluit is : Het college op te dragen om met de gemeente Hilversum een herindelingsontwerp op te stellen, waarin ten minste wordt ingegaan op: ii. De toetsingscriteria van het beleidskader herindeling, waaronder lokaal draagvlak en het duurzaam borgen van goede regionale verhoudingen.

In oktober bieden de fractievoorzitters van De Lokale Partij; CDA; PvdA/GroenLinks en VVD een initiatief raadsvoorstel aan. Het Raadsvoorstel gedateerd 10 oktober 2024 bevat een Coalitieakkoord "Samen verder" 2024-2026. Het voorstel is niet in een commissievergadering besproken. Met als gevolg dat inspreken op dit onderwerp niet mogelijk was. Merkwaardig is dat twee van de indienende fractievoorzitters aan het raadsvoorstel een eigen positie als wethouder verbinden. Het coalitieakkoord "Samen verder" 2024-2026 voor kennisgeving aan te nemen en staat op de raadsagenda van 24 oktober. Naar aanleiding van de gang van zaken zijn de beide wethouders is gevraagd (brief 24-12-2024)

- Heeft u als fractievoorzitter rechtmatig gehandeld in het proces te komen tot een vrijwillige bestuurlijke fusie met gemeente Hilversum en waaruit blijkt dat?

-Kunt u de inwoners van Wijdmeren eerlijk uitleggen waarom u in juli 2023 het proces tot een vrijwillige fusie gestart bent?

-Waaruit blijkt dat er draagvlak is voor een fusieprocedure met gemeente Hilversum?

Omdat op zijn minst de schijn van een belangenverstrengeling gewekt is, is gevraagd voor 1 februari 2025 op deze brief inhoudelijk te reageren. Tot heden is geen reactie ontvangen.

3. Rechtvaardig

Wettelijke kaders

Het hele proces 'Toekomstperspectief 2026 gemeente Wijdmeren – bestuurlijke vormgeving is opgehangen aan een initiatiefvoorstel. Echter daarbij zijn niet de passende wettelijke kaders in achtgenomen. Ieder raadslid dient zich te houden aan Wettelijke kaders, in dezen, Artikel 16 van de gemeentewet: "De raad stelt een reglement van orde (RvO) voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast." Het vigerende RvO gemeente Wijdmeren, is 15 februari 2021 gepubliceerd in gemeenteblad nr 44043 als officiële uitgave van de gemeente Wijdmeren.

De raad ondersteund door voorzitter en griffier heeft zich niet aan Artikel 51. **Initiatiefvoorstellen** gehouden. Met als gevolg dat inwoners te laat op de hoogte waren op een onverwachte wending van het beleid. Ze bovendien misleid waren met de suggestie dat de raad nog met hen in gesprek zou gaan over de fusie. Een tweede initiatief voorstel had in de haast helemaal geen mogelijkheid tot inspraak.

4. Samen sterker?

Inhoud

Wat lezen we in het Herindelingsontwerp Wijdmeren-Hilversum

Wijdmeren kan niet zelfstandig voortbestaan: hiervoor is onvoldoende bewijs. Vorige week nog konden de inwoners in de Nieuwsster lezen: een 8 voor de financiën van Wijdmeren.

Een samenvoeging met Hilversum is de enige logische en haalbare optie, met welk doel en welk probleem wordt opgelost?

Een ambtelijke fusie en samenwerken met meer gemeenten is een grotere en efficiëntere aanpak . Immers de samenwerking tussen 'economische sectoren, door netwerken te verbinden en het verbinden van natuurgebieden', is uitgerekend waar in de Regio Gooi en Vecht al (langer) aan gewerkt wordt. Meer regie op watermanagement en landschapsbeheer, door betere samenwerking met gebiedspartners vanuit één duidelijk natuurbeleid : is een taak voor alle gemeenten in de Gooi en Vecht streek! Die samenwerking is formeel gebaseerd op een Gemeenschappelijke Regeling en inhoudelijk op de Regionale Samenwerkingsagenda.

De samenwerkingsagenda kan profiteren van de herindeling en omgekeerd: waaruit blijkt dat? Verstoord de fusie niet juist de balans in de regio? Het college stelt immers eerder dat “Door samen te gaan versterken we de positie van de centrumstad Hilversum voor de regio. Door een herindeling Hilversum-Wijdmeren ontstaat één gemeente in onze regio van circa 120.000 inwoners, met een sterke centrumfunctie”. Terwijl het zelfstandige Wijdmeren, als een middelgrote gemeente zonder centrum functie, een sterk positief scoort op herverdeeffect en een goede Sociale structuur op basis van Voorjaarsnota en meicirculaire 2022 (zie brief 7 februari 2024 in uw bezit).

Draagvlak inwoners van Wijdmeren

Het kabinet vraagt gemeenten en provincies om in het herindelingsadvies uiteen te zetten op welke manier de voorgestelde herindeling bijdraagt aan het bedienen van inwoners en het omgaan met maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen. Het streven van gemeenten en provincies moet zijn gericht op herindelingen die op een zo groot mogelijk draagvlak kunnen rekenen.

Woon aantrekkelijkheid: In 2023 staat Gemeente Wijdmeren op **nummer 7 van de lijst van Beste Gemeenten van Nederland** van Weekblad Elsevier. 342 gemeenten zijn met elkaar vergeleken aan de hand van criteria zoals samenhang, winkels, onderwijs, sociale klimaat, rust en ruimte, natuurlijke omgeving. Opvallend is dat met name kleinere gemeenten in de top 10 staan (Rozendaal, Bloemendaal en Laren en Wijdmeren dus op 7).

Wat gaat er gebeuren als de Gemeente Wijdmeren opgeslokt wordt door de centrumstad Hilversum? Op basis van de informatie is geen enkele garantie te geven over het behoud van basisscholen, winkels en andere voorzieningen in de dorpen. In een centrum gerichte gemeente Hilversum spelen per definitie geheel andere belangen en afwegingen. De waarden van gemeente Wijdmeren zullen opgaan in het niet. Het is immers niet aangetoond dat het opheffen van de zeggenschap van de inwoners van Wijdmeren het voortbestaan en de waarden van de dorpen te garanderen is.

Raadsleden zeggen wel eens dat er weinig protest is, het is slechts ‘een klein groepje mensen’. Hebben zij de uitkomsten van de informatie bijeenkomsten en enquête, de sprekers op 3 oktober, de deelnemers aan de bijeenkomst over herindeling wel gelezen en serieus genomen? *‘Ik ben bang dat door een fusie met een andere of meerdere gemeenten de afstand tussen inwoners en ambtenaren en gemeentebestuur te groot wordt 64 helemaal mee eens en 20 % mee oneens.’* Uit *Inwoners panel Research 2Evolve, Hilversum September 2023*
Terechte angsten, landelijk is deze tendens er na een fusie.

Aan al deze signalen gaat de raad van Wijdmeren voorbij.
In het Herindelings ontwerp wordt hier niet op ingegaan.

Voortekenen op 5 februari !

Dat de burgemeester van Hilversum vindt dat plannen voor nieuwbouw in Wijdmeren maar moeten rusten tot na 2027 wanneer Wijdmeren ingelijfd is door Hilversum zegt genoeg. Gemeente Wijdmeren doet zelf aan afbraak van het publieke openbaar vervoer, door de buslijn 104 om het dorp Nieuw Loosdrecht te geleiden. Tegen de wil van ouderen en mensen met een beperking.

5 Conclusie

Geen draagvlak

Voor de inwoners van Wijdmeren kwam het fusie traject als een verrassing. Ze hebben geen idee waar de concrete problemen zijn en wat een vrijwillige fusie zal oplossen. Het fusie traject doet geen recht aan de verkiezingsuitkomst/ beloften van 2022. Van de inwoners laten een mening weten tijdens de door de raad georganiseerde informatie bijeenkomst. Er zijn meer tegenstanders dan voorstanders.

Men vreest onder meer een grotere afstand tussen inwoners , ambtenaren en bestuur.

Gooi en Vecht

Er ontstaan scheve verhoudingen in de regio Gooi en Vecht.

Wettelijke kaders

De raad heeft zich niet gehouden aan haar Reglement van Orde.

Op basis van de bevindingen teken in bezwaar aan tegen het Herindelingsplan

En verzoek:

- Onderzoek of zowel gemeente Gooise Meeren als Hilversum bereid zijn tot een ambtelijke fusie onder voorwaarde dat de bestuurlijke fusie pas plaatsvind bij opgaan van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

Met vriendelijke groet,

██████████

Bijlage Brief Provinciale Staten van Noord-Holland door tussenkomst van de statengriffier
94581 0/948845, 15 mei 2017